

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0402U003055

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-10-2002

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балашова Ірина Анатоліївна

2. Balashova Irina Anatolivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.26

Назва наукової спеціальності:

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-10-2002

Спеціальність за освітою: 7.070401

Місце роботи здобувача: Південний біотехнологічний центр у рослинництві УААН

Код за ЄДРПОУ: 30559204

Місцезнаходження: 65036, м.Одеса, Овідіопольська дор., 3

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д26.237.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Південний біотехнологічний центр у рослинництві УААН

Код за ЄДРПОУ: 30559204

Місцезнаходження: 65036, м.Одеса, Овідіопольська дор., 3

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.15.23

Тема дисертації:

1. Маркування генів Vrn і Ppd м'якої пшениці методами ПЛР-аналізу.
2. Marking of Triticum aestivum Vrn and Ppd genes the methods of PCR-analysis.

Реферат:

1. Дисертація містить теоретичний та експериментальний матеріал із використання ПЛР-аналізу для дослідження молекулярно-генетичного поліморфізму м'якої пшениці з метою пошуку ДНК-маркерів, які тісно зчеплені з генами, що відповідають за тип та швидкість розвитку м'якої пшениці. Використовую великий за обсягом генетичний матеріал, який є контрастним за алельним станом генів Vrn і Ppd, та методи ПЛР-аналізу виявлено маркер до гена VrnB1. Маркер є поліморфним RAPD-фрагментом ДНК величиною 500 п.н. Висловлено припущення, що ген VrnB1 гомеологічен гену Vrn4. Методами RAPD та ISSR-ПЛР виявлено два маркери до гена VrnD1. Проведено секвенування RAPD-маркера, що дозволило конвертувати його у кододомінантний STS-маркер. Аналіз секвенуваної послідовності свідчить, що поліморфний фрагмент належить до транскрибованої частини ДНК м'якої пшениці. Показано тісне зчеплення STS-маркера з геном. Відстань маркера від гена - 1 см. Отримані маркери до генів Vrn використовували для встановлення Vrn-генотипів сортів ярої пшениці зрізних еколого-географічних зон. Методами ПЛР-аналізу виявлено SSR-маркер до гена PpdB1a, який уявляє собою поліморфний амплікон ДНК величиною 180 п.н. Прослідковується

гомеологія гену PpdB1a з геном, який відповідає за чутливість до фотоперіоду у ячменю. За допомогою ISSR-ПЛР виявлено ДНК-маркер до гену PpdD1a. Маркером є відсутність продукту величиною 350 п.н. Показано, що нуль-алель 350(-) є маркером для домінантних гомозигот. Маркер тісно зчеплен з геном PpdD1a. Встановлено Ppd генотипи для шести сортів озимої пшениці.

2. The thesis contains theoretical and experimental material concerning using PCR- analysis for investigating molecular-genetic polymorphism of wheat. The using the various methods of analysis and vast genetic material PCR-markers to genes Vrn-B1, Ppd-B1a, Ppd-D1a were produced and marker system allowing us to detect the gene Vrn-D1 alleles was formed. The close linkage between SBC 780 and SBC 350 markers and genes Vrn-D1 and Ppd-D1a, respectively, was the determined. Analysis of nucleotide sequence of the SBC 657 marker by a number of computer programmes allows us to attribute the sequenced fragment to transcribed part of bread wheat DNA. The probability of coding protein molecule of size in 218 aminoacids is predicted. The high level of homoeology between the bread wheat genes Vrn-B1 and Vrn 4 as well as bread wheat gene Ppd-B1a and the gene for sensitivity to photoperiod in barley was observed. The possibility of use markers developed for identification of genotypes as to the Vrn-D1, Vrn-B1, Ppd-D1a, Ppd-B1a genes in the bread wheat varieties and lines of various origin was shown

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сиволап Юрій Михайлович

2. Sivolap Yuriy Mikhailovich

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кунах Віктор Анатолійовіч
2. Кунах Віктор Анатолійовіч

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терновська Тамара Костянтинівна
2. Терновська Тамара Костянтинівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Корнелюк Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Корнелюк Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.